

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik obsługi monitoringu (541317)

Pracownicy ochrony osób i mienia

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik obsługi monitoringu (541317)

Pracownicy ochrony osób i mienia

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik obsługi monitoringu (541317)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [574]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/bezpiecze%C5%84stwa-w-miejscu-pracy-kamery-2427499> [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	6
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Monitorowanie określonego terenu.....	8
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Powiadamianie pracowników ochrony lub służb o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia.....	9
3.4. Kompetencje społeczne.....	10
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	16
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	16
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pracownik obsługi monitoringu 541317

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Dyżurny SMA.
- Dyżurny stacji monitorowania alarmów.
- Operator monitoringu przemysłowego.
- Operator monitoringu wizyjnego.
- Operator CCTV.
- Pracownik stacji monitorowania wizyjnego.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 5414 Security guards.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół ekspercki:

- Magdalena Bujniewicz – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Wacław Galewski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Piotr Gaszewski – Poczta Polska S.A., Warszawa.
- Daniel Rakowski – Trzy Żagle, Gdańsk.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pieńkowski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Daria Świsulska – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Ewa Jasińska – Zespół Szkół Skórzano-Odzieżowych, Stylizacji i Usług, Radom.
- Michał Majewski – Gdyńskie Centrum Sportu, Gdynia.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Mariusz Giełgut – Polskie Stowarzyszenie Pracowników Ochrony, Ornontowice.
- Barbara Zielińska – Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Ochrony i Detektywów, Ełk.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pracownik obsługi monitoringu obserwuje i rejestruje zdarzenia za pomocą urządzeń monitorujących¹⁵ oraz podejmuje działania w związku z zaistniałymi zdarzeniami stanowiącymi zagrożenie.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Pracownik obsługi monitoringu wykonuje zadania o charakterze usługowym. Jego praca polega na obsłudze monitora ekranowego w pomieszczeniu, w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób, obszarów, obiektów, urządzeń i chronionego mienia. Reaguje zgodnie z procedurami na przesyłane komunikaty monitorowanych obiektów, obszarów i urządzeń włączonych do stacji monitorowania alarmów¹². Współpracuje ze służbami: grupami interwencyjnymi³, policją i strażą pożarną.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik obsługi monitoringu wykonuje pracę polegającą na:

- obsłudze systemu sygnalizacji włamania i napadu,
- obsłudze systemu telewizji dozorowej CCTV¹,
- obsłudze systemu kontroli dostępu do obiektu/budynku,
- obsłudze systemu sygnalizacji przeciwpożarowej,
- rejestrowaniu, rozpoznawaniu, analizowaniu, selekcjonowaniu, samodzielnym ocenianiu i interpretowaniu obserwowanego zdarzenia oraz podejmowaniu działań zgodnie z ustalonymi procedurami,
- podejmowaniu reakcji na sygnały alarmowe¹³ przesyłane z monitorowanego obiektu lub obszaru,
- wykonywaniu czynności ustalających i likwidujących przyczynę naruszenia strefy chronionej przez wysłanie grupy interwencyjnej,
- powiadamianiu policji lub usługobiorcy o naruszeniu strefy chronionej obiektu/budynku,
- bieżącej współpracy z wyspecjalizowaną grupą interwencyjną licencjonowanych pracowników ochrony,
- bieżącej współpracy z terenowymi jednostkami policji, strażą pożarną, pogotowiem ratunkowym,
- współpracy z kwalifikowanymi pracownikami zabezpieczenia technicznego⁶,
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej obsługi monitoringu,
- prowadzeniu dokumentacji ochronnej² i organizacyjnej na stanowisku pracy.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Pracownik obsługi monitoringu wykonuje swoje obowiązki zawodowe wewnątrz obiektów. Praca wykonywana jest w pozycji siedzącej, w wydzielonym pomieszczeniu. Stacje monitorowania mogą znajdować się np. w siedzibach służb mundurowych (takich jak jednostki straży miejskiej/gminnej, policji, zakłady karne), budynkach użyteczności publicznej (m.in. urzędy, sądy, banki, sklepy, lotniska, hale sportowe, biurowce), a także na strzeżonych osiedlach mieszkaniowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Do podstawowych narzędzi pracy pracownika obsługi monitoringu należą:

- komputery,
- manipulatory kamer⁸,
- monitory,
- rejestratory monitoringu¹⁰,
- serwery¹¹,
- środki łączności: telefon stacjonarny, telefon komórkowy, radiotelefon⁹,
- CCTV, system kontroli dostępu oraz system sygnalizacji włamania i napadu.

Organizacja pracy

Praca pracownika obsługi monitoringu wykonywana jest:

- w trybie jedno-, dwu- lub trzymianowym,
- w trybie ciągłym, w tym w niedzielę i święta,
- stacjonarnie,
- w ubiorze służbowym,
- indywidualnie – samodzielnie w wydzielonym pomieszczeniu,
- zespołowo – w grupie minimum dwóch osób w jednym wydzielonym pomieszczeniu.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Pracownik obsługi monitoringu, wykonując swoje obowiązki służbowe, narażony jest na:

- działania promieniowania jonizującego i optycznego,
- dolegliwości oczu,
- obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego,
- napaść fizyczną.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód pracownika obsługi monitoringu ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność układu mięśniowo-szkieletowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- szybki refleks,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- ostrość słuchu,
- zręczność rąk;

w kategorii sprawności i zdolności

- rozumowanie logiczne,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć dotycząca ludzi i rzeczy oraz orientacji w budynku,
- wyobraźnia przestrzenna;

w kategorii cech osobowościowych

- predyspozycje do obserwacji,
- predyspozycje do pracy w warunkach monotonnych,
- samodzielność,
- samokontrola,
- gotowość do podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- odporność emocjonalna,
- wytrwałość i cierpliwość,
- dokładność.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do wykonywania zawodu **pracownik obsługi monitoringu** wymagany jest dobry stan zdrowia. Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu są zaburzenia psychiczne, wady wzroku i słuchu niepodlegające korekcji oraz schorzenia układu kostno-stawowego, uniemożliwiające długotrwałą pracę w pozycji siedzącej.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** preferowane jest ukończenie szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania w zawodzie pokrewnym technik ochrony fizycznej osób i mienia lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji MS.03 Ochrona osób i mienia, wyodrębnionej w wyżej wymienionym zawodzie pokrewnym.

WAŻNE:

Pracę w zawodzie pracownika obsługi monitoringu można podjąć po zapoznaniu się z odpowiednimi procedurami i odbyciu szkolenia praktycznego (przyuczenia) na stanowisku pracy.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** preferowane jest posiadanie kwalifikacji pełnych w zawodzie pokrewnym technik ochrony fizycznej osób i mienia lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację MS.03 Ochrona osób i mienia, wyodrębnioną w tym zawodzie pokrewnym.

Do wykonywania zawodu pracownik obsługi monitoringu niezbędne są:

- badania lekarskie wynikające ze stosunku pracy, stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywanej pracy na zajmowanym stanowisku,
- szkolenia z zakresu BHP i p. poż.,
- znajomość powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
- zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne.

Dodatковым atutem przy zatrudnieniu pracownika obsługi monitoringu jest posiadanie:

- zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzającego przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych¹⁴ oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami prawa,
- wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej⁵,
- wpisu na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego,
- legitymacji osoby uprawnionej do posiadania broni z wpisem „B”⁷,
- dobrej umiejętności obsługi komputera,
- znajomości urządzeń teleinformatycznych (rejestratory monitoringu, kamery, sygnalizatory włamania, środki łączności itp.),
- doświadczenia w montażu i konfiguracji systemów sygnalizacji włamania i napadu,
- znajomości zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik obsługi monitoringu może:

- po nabyciu doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu dobrych zdolności i umiejętności organizacyjnych oraz umiejętności pracy z ludźmi – awansować na stanowisko kierownika zmiany lub kierownika stacji monitorowania, nadzorującego pracę zespołu pracowników,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie lub szkolenie w zawodach pokrewnych,
- ukończyć szkołę wyższą na kierunkach np. bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne,
- ukończyć studia podyplomowe na kierunkach np. zarządzanie bezpieczeństwem wewnętrznym państwa, zarządzanie bezpieczeństwem i ochroną w lotnictwie cywilnym, bezpieczeństwo w transporcie drogowym,
- doskonalić umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach branżowych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Pracownik obsługi monitoringu może potwierdzić, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, kwalifikację MS.03 Ochrona osób i mienia, wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym technik ochrony fizycznej osób i mienia.

Więcej informacji można uzyskać w Rejestrze Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Portier	541306
Pracownik ochrony fizycznej	541307
Technik ochrony fizycznej osób i mienia ⁵	541315
Operator kontroli bezpieczeństwa	541316

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Obserwowanie i dokumentowanie zdarzeń na terenie objętym monitoringiem.
- Z2 Obsługiwanie urządzeń monitoringu i łączności.
- Z3 Identyfikowanie zdarzeń wymagających interwencji pracowników ochrony czy służb.
- Z4 Powiadamianie pracowników ochrony, służb zewnętrznych o zdarzeniach wymagających ich interwencji.
- Z5 Pozyskiwanie materiału dowodowego z monitoringu.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Monitorowanie określonego terenu

Kompetencja zawodowa Kz1: Monitorowanie określonego terenu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Obserwowanie i dokumentowanie zdarzeń na terenie objętym monitoringiem	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady monitorowania obiektów, terenu i osób; • Przepisy o ochronie danych osobowych; • Procedury związane z ochroną obiektu; • Zasady prowadzenia dokumentacji – <u>książki służby/książki dyżurów</u>⁴. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować procedury dotyczące monitorowania obiektów; • Stosować przepisy o ochronie danych osobowych; • Prowadzić obserwacje zgodnie z zasadami monitorowania; • Dokumentować zaistniałe zdarzenia i wykonane czynności w książce służby/książce dyżurów.

Z2 Obsługiwanie urządzeń monitoringu i łączności	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i instrukcje obsługi urządzeń monitorujących i łączności; • Procedury związane z ochroną obiektu; • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż. i ergonomii w zakresie monitorowania określonego terenu i przygotowania stanowiska pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać urządzenia monitoringu i łączności; • Prowadzić obserwacje zgodnie z zasadami monitorowania i obsługi urządzeń; • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż. i ergonomii w zakresie monitorowania określonego terenu i przygotowania stanowiska pracy.

Z3 Identyfikowanie zdarzeń wymagających interwencji pracowników ochrony czy służb	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Procedury identyfikowania zdarzeń wymagających interwencji pracowników ochrony czy służb; • Procedury związane z ochroną obiektu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawać i identyfikować zdarzenia wymagające interwencji pracowników ochrony czy służb; • Identyfikować i stosować odpowiednie procedury związane z ochroną obiektu.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Powiadamanie pracowników ochrony lub służb o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia

Kompetencja zawodowa Kz2: Powiadamanie pracowników ochrony lub służb o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu osób i mienia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Powiadamanie pracowników ochrony, służb zewnętrznych o zdarzeniach wymagających ich interwencji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady powiadamania pracowników ochrony i służb zewnętrznych o zdarzeniach wymagających ich interwencji; • Zasady i instrukcje obsługi urządzeń łączności; • Zasady i instrukcje obsługi urządzeń monitorujących; • Obsługę przewodowych i bezprzewodowych środków łączności; • Procedury związane z interwencją pracowników ochrony i/lub służb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powiadamiać pracowników ochrony i służby zewnętrzne o zdarzeniach wymagających ich interwencji; • Obsługiwać urządzenia łączności; • Obsługiwać urządzenia monitorujące; • Stosować przewodowe i bezprzewodowe środki łączności do komunikowania się z pracownikami ochrony i służbami; • Stosować odpowiednie procedury dotyczące powiadamania pracowników ochrony, służb zewnętrznych o zdarzeniach wymagających ich interwencji.

Z5 Pozyskiwanie materiału dowodowego z monitoringu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady pozyskiwanie materiału dowodowego z monitoringu; • Przepisy o ochronie danych osobowych; • Zasady przetwarzania i ochrony danych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwać materiał dowodowy z monitoringu; • Stosować przepisy o ochronie danych osobowych; • Przetwarzać dane z monitoringu dla celów

<p>z monitoringu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady dokumentowania zdarzeń wymagających interwencji pracowników ochrony i służb. 	<p>dowodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentować przebieg zdarzeń wymagających interwencji pracowników ochrony, służb.
---	---

3.4. Kompetencje społeczne

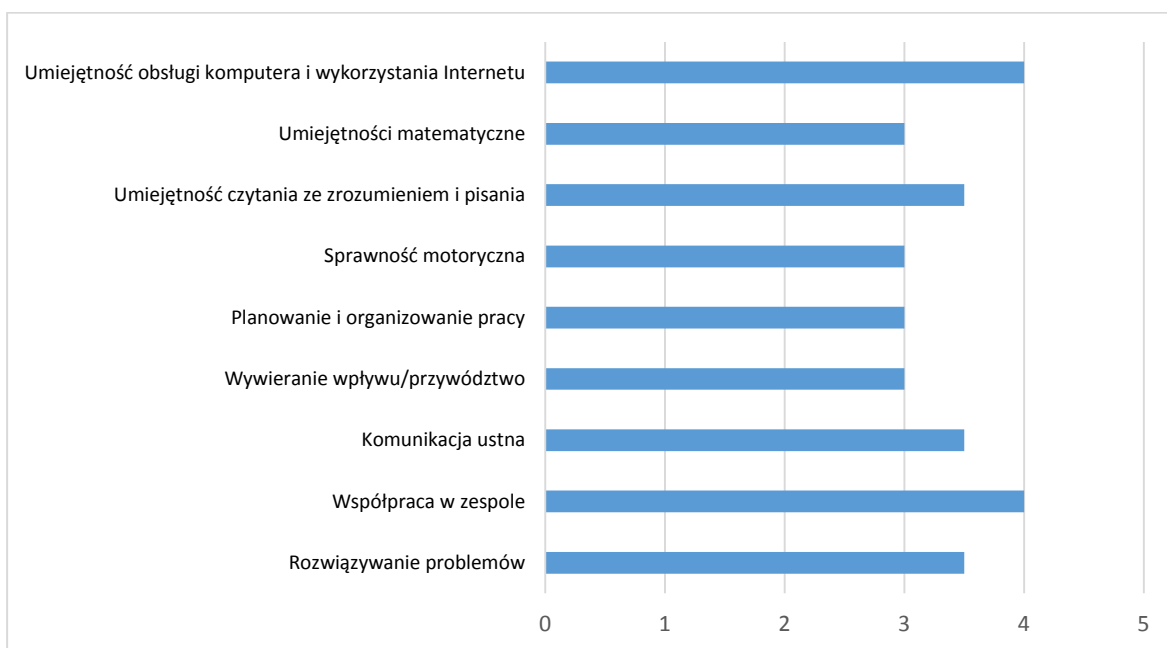
Pracownik w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za obserwowanie i rejestrowanie zdarzeń na określonym terenie.
- Współpracowania z zespołem w zakresie monitorowania określonego terenu.
- Dokonywania oceny swoich działań na powierzonym terenie i ponoszenia odpowiedzialności za ich skutki.
- Dokonywania oceny wpływu działań, w których uczestniczy, na bezpieczeństwo na obserwowanym terenie.
- Stosowania zasad etyki zawodowej i kultury współżycia społecznego.
- Doskonalenia własnych kompetencji w zakresie sprawowanych funkcji kontrolnych i bezpieczeństwa na obserwowanym terenie.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik obsługi monitoringu**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik obsługi monitoringu**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Pracownik obsługi monitoringu może znaleźć pracę m. in. w:

- służbach komunalnych (pogotowie gazowe, energetyczne),
- służbach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- jednostkach straży miejskiej,
- policji,
- lasach państwowych,
- zakładach karnych,
- jednostkach zarządzających drogami,
- bankach,
- urzędach,
- przedsiębiorstwach dostarczających usługi ochrony,
- sklepach wielkopowierzchniowych,
- agencjach ochrony,
- osiedlach mieszkaniowych,
- przy monitoringu imprez masowych.

Obecnie (2018 r.) zapotrzebowanie na pracowników obsługi monitoringu stale rośnie, co ma związek z rosnącymi standardami bezpieczeństwa i oczekiwaniami społeczeństwa co do zapewnienia ochrony i pomocy w sytuacjach zagrożenia.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>
Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>
Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>
Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynkupracyp>
Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>
Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
<http://zielonalinia.gov.pl>
Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl
Portal EU Skills Panorama:
<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>
Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
<https://eures.praca.gov.pl>
<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **pracownik obsługi monitoringu**, ale osoba zainteresowana podjęciem pracy w tym zawodzie może ukończyć:

- szkołę policealną w zawodzie pokrewnym technik ochrony fizycznej osób i mienia,
- kwalifikacyjny kurs zawodowy (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji MS.03 Ochrona osób i mienia, właściwej dla wyżej wymienionego zawodu pokrewnego,
- szkołę wyższą na kierunkach np. bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne,
- studia podyplomowe na kierunkach np. zarządzanie bezpieczeństwem wewnętrznym państwa, zarządzanie bezpieczeństwem i ochroną w lotnictwie cywilnym, bezpieczeństwo w transporcie drogowym.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie kwalifikacji MS.03 Ochrona osób i mienia mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie szkolnictwa zawodowego potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, również w trybie eksternistycznym.

Szkolenie

Pracownik obsługi monitoringu ma możliwość ukończenia kursu na kwalifikowanego pracownika ochrony, rozszerzając swoje kompetencje zawodowe.

Może skorzystać z oferowanych przez państwowe i prywatne podmioty szkoleń, rozszerzając swoje usługi w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, a także nabywając umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Organizatorzy kursów i szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/porta/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Średnie wynagrodzenie (mediana) **pracownika obsługi monitoringu** wynosi 2500 zł brutto miesięcznie, przy czym:

- 50% pracowników obsługi monitoringu zarabia od 2130 zł do 3280 zł brutto,
- 25% pracowników obsługi monitoringu zarabia poniżej 2130 zł brutto,
- 25% pracowników obsługi monitoringu zarabia powyżej 3280 zł brutto.

Na wysokość wynagrodzenia ma wpływ m.in.:

- wielkość firmy,
- kapitał firmy,
- wykształcenie, wiedza, doświadczenie i umiejętności pracownika (kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej czy niekwalifikowany pracownik ochrony fizycznej),
- staż pracy,
- posiadanie dodatkowych uprawnień,
- region zatrudnienia,
- sytuacja na lokalnym rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pracownik obsługi monitoringu** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania pracy przy komputerze – wymagane jest wówczas dostosowanie sprzętu komputerowego,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R) – wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewniają ostrość widzenia,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi aparatami słuchowymi.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 412, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wpis lub posiadających wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej (Dz. U. poz. 2323).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 20 września 2013 r. w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1852).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie szczegółowego trybu działań pracowników ochrony (Dz. U. poz. 1681).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie dokumentowania działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia (Dz. U. poz. 1739).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 1999 r. w sprawie wewnętrznych służb ochrony (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1683).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad współpracy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z Policją, jednostkami ochrony przeciwpożarowej, obrony cywilnej i strażami gminnymi (miejskimi) (Dz. U. Nr 161, poz. 1108).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. Nr 148, poz. 973).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunków przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 992).

Literatura branżowa:

- Bejgier W.: Ochrona osób i mienia. Oficyna Wydawnicza Łośgraf, Warszawa 2012.
- Borowicz Z.: Ochrona osób i mienia. Podręcznik dla techników ochrony fizycznej osób i mienia oraz innych kwalifikowanych pracowników ochrony. TNOiK, Warszawa 2018.
- Damjanowski V.: CCTV – From Light to Pixels. Elsevier Butterworth-Heinemann, Oxford 2013.
- Davies S., Hertig C.A., Gilbride B.P.: Security Supervision and Management. Elsevier Butterworth-Heinemann, Oxford 2015.
- Dufour J.-Y. (ed.): Intelligent Video Surveillance Systems. John Wiley & Sons, Blackburg 2012.
- Krupa L.: Ochrona osób i mienia. Wydawnictwo i Handel Książkami KaBe s.c., Krosno 2014.
- Mikulik J.: Budynek inteligentny. Tom II. Podstawowe systemy bezpieczeństwa w budynkach inteligentnych. Politechnika Śląska, 2014.
- Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo branży security – A&S Polska: <http://aspolska.pl/category/czasopismo>
- Czasopismo branży security – Twierdza: <http://www.alarmy.org/czasopismo,86,twierdza>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik ochrony fizycznej osób i mienia:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/541315.pdf
- Odbiornik sygnałów monitorowania OSM.Server:
<https://www.zabezpieczenia.com.pl/monitoring/odbiornik-sygnalow-monitorowania-osmserver>
- Polskie Stowarzyszenie Pracowników Ochrony: <http://www.pspo.eu>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal branżowy „Polska Izba Ochrony”: <http://www.piooim.pl>
- Portal branżowy „Portal Ochrony osób i mienia”: <http://portal-ochrony.pl>
- Portal branżowy „Pracownik ochrony”: <http://pracownikochrony.pl>
- Portal branżowy „Start – Polski Portal Ochrony”: <http://ochrona.pro>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Stacja Monitorowania Alarmów Monitoringu Łódzkiego™: <http://www.monlodz.pl/o-nas/o-monitoringu/stacja-monitorowania-alarmow>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Taktyka i technika interwencji – szkolenie pracowników ochrony:
http://www.piotrwitkowski.com/pliki/skrypt_ochrona.pdf
- Wymagania kwalifikacyjne dla zawodu pracownika ochrony:
<http://bip.kgp.policja.gov.pl/kgp/uznawanie-kwalifikacji/8411,Wymagania-kwalifikacyjne-dla-zawodu-pracownika-ochrony.html>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.

Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzenie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).

Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	System telewizji dozorowej (CCTV)	W języku angielskim „Closed Circuit Television System” (CCTV) – system przesyłu obrazu z kamer monitoringu do wyznaczonego zestawu monitorów lub rejestratorów obrazu w ograniczonym obszarze w celu zwiększenia bezpieczeństwa tego obszaru.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013
2	Dokumentacja ochronna	Dokumentacja w zakresie organizacji i wykonywania ochrony przez wewnętrzne służby ochrony. W skład dokumentacji wchodzi: tabela służby, dziennik zmiany, dziennik wydarzeń, instrukcja współpracy z policją, jednostkami ochrony przeciwpożarowej, obrony cywilnej i strażami gminnymi (miejskimi), instrukcja postępowania pracowników wewnętrznej służby ochrony w przypadku napadu, włamania, pożaru, powodzi i awarii, dziennik szkolenia pracowników wewnętrznej służby ochrony.	Rozporządzenie MSWiA w sprawie wewnętrznych służb ochrony http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19990040031/T/D19990031L.pdf [dostęp: 31.10.2018]
3	Grupa interwencyjna	Wyspecjalizowana grupa zmotoryzowanych patroli kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, jednolicie umundurowana, wyposażona w broń palną, środki ochrony osobistej, środki przymusu bezpośredniego i środki łączności.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013
4	Książka służb/książka dyżurów	Dokument opisujący zaistniałe zdarzenia i wykonane czynności w trakcie trwania służby/dyżuru.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013
5	Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej	Pracownik posiadający wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.	Ustawa o ochronie osób i mienia http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002213/U/D20172213Lj.pdf [dostęp: 31.10.2018]
6	Kwalifikowany pracownik zabezpieczenia technicznego	Pracownik posiadający wpis na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego.	Ustawa o ochronie osób i mienia http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170002213/U/D20172213Lj.pdf [dostęp: 31.10.2018]
7	Legitymacja osoby uprawnionej do posiadania broni z wpisem „B”	Legitymacja upoważniająca według celu posiadania broni i innych uprawnień do ochrony bezpieczeństwa innych osób oraz mienia wydana przez komendanta wojewódzkiego policji ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której wydanie legitymacji dotyczy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013

8	Manipulatory kamer	Elektroniczne urządzenia w kształcie joysticka, służące do sterowania kamerami ze stałą i zmienną prędkością. Manipulatory kamer wyposażone są w klawiaturę pozwalającą wybrać określoną kamerę, którą można sterować, wybrać monitor lub określoną funkcję, np. zbliżenie, ostrość, przysłonę, programowanie pozycji lub potwierdzanie alarmu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Mikulik J.: Budynek inteligentny. Tom II. Podstawowe systemy bezpieczeństwa w budynkach inteligentnych. Politechnika Śląska, 2014
9	Radiotelefon	Radiostacja nadawczo-odbiorcza pracująca w określonym paśmie częstotliwości, służąca do porozumiewania się głosem na określonych odległościach, pełniąc rolę mobilnego telefonu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Mikulik J.: Budynek inteligentny. Tom II. Podstawowe systemy bezpieczeństwa w budynkach inteligentnych. Politechnika Śląska, 2014
10	Rejestratory monitoringu	Elektroniczne urządzenia będące elementem systemu monitoringu. Służą do rejestracji obrazu w różnej rozdzielczości, kompresują nagrania do odpowiednich rozmiarów. Obsługują od kilku do kilkudziesięciu kamer.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Mikulik J.: Budynek inteligentny. Tom II. Podstawowe systemy bezpieczeństwa w budynkach inteligentnych. Politechnika Śląska, 2014
11	Serwery	Urządzenia przeznaczone do odbioru sygnałów alarmowych wysyłanych przez elektroniczne urządzenia, w tym centrale systemów alarmowych zainstalowanych w chronionych obiektach i przesyłane do odrębnych systemów komputerowych służących do zarządzania monitorowaniem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.zabezpieczenia.com.pl/monitoring/odbiornik-sygnaLOW-monitorowania-osmsserver [dostęp: 31.10.2018]
12	Stacja monitorowania alarmów	Centrum operacyjne wyposażone w wyspecjalizowany sprzęt, służący do odbierania komunikatów z chronionych obszarów, obiektów i urzędzeń, przetwarzania ich w celu właściwej interpretacji, wizualizacji w przystępnej dla pracowników obsługi monitoringu formie, archiwizowania, nadzorowania torów transmisji a także sprzęt do łączności ze współpracującymi służbami - grupami interwencyjnymi, policją, strażą pożarną.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.monlodz.pl/o-nas/o-monitoringu/stacja-monitorowania-alarmow [dostęp: 31.10.2018]
13	Sygnaly alarmowe	Elektroniczne sygnały wysłane z monitorowanych obszarów, obiektów i urzędzeń do stacji monitorowania alarmu, informujące o zaistniałym zdarzeniu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Mikulik J.: Budynek inteligentny. Tom II. Podstawowe systemy bezpieczeństwa w budynkach inteligentnych. Politechnika Śląska, 2014

14	Techniki interwencyjne	Metody działania przeznaczone dla osób posiadających uprawnienia do stosowania środków przymusu bezpośredniego, w tym: użycie siły fizycznej jako środka przymusu bezpośredniego w postaci chwytów transportowych, obezwładniających, blokowanie ciosów, przechwytywanie ramienia, stosowanie dźwigni, użycie środka przymusu w postaci kajdanek, posługiwanie się pałą wielofunkcyjną typu „tonfa”.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.piotrwickowski.com/pliki/skrypt_ochrona.pdf [dostęp: 31.10.2018]
15	Urządzenia monitorujące	Urządzenia służące do obserwacji i rejestracji zdarzeń.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Radziejewski R., Siudalski S.J.: Ochrona osób i mienia. Bel Studio, Warszawa 2013

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.